

sempre

González

suficients per a tenir una idea global de tot el que ell va arribar a fer al llarg dels seus 78 anys de vida. El seu treball a la Caixa d'Estalvis de Manresa —de la qual coneixia tanta història—, la seva activa participació en entitats com el Centre Excursionista i l'Orfeó Manresà, la seva dedicació al dibuix, a la pintura i als plànols topogràfics, els seus experiments químics —d'una gran originalitat—, el seu manresanisme, la seva catalanitat, el seu amor a la natura, el seu coneixement de la Manresa antiga i actual són temes —tots ells apassionants— que ens permetrien omplir moltes pàgines del diari. Tan de bo el poc espai que tenim ens serveixi, però, per guardar un record més tendre, més profund, més entranyable, d'aquest homenàs, simpàtic i senzillíssim, que era en Josep Padró i González.

Prop de 60 anys a la Caixa d'Estalvis de Manresa

Jo sóc nascut la nit de reis del 1904. Als 12 anys, quan ja havia fet el segon de comerç, el meu avi matern, Joan González Pérez, que era administrador de la Caixa d'Estalvis de Manresa, em va agafar pel coll i em va posar assegut de meritori a l'oficina de la Caixa. Jo llavors tenia moltes inquietuds: em vaig matricular a l'Extensió d'Ensenyament Tècnic de la Mancomunitat de Catalunya i vaig estudiar bona part del peritatge elèctric perquè sentia interès per tot: pintava, dibuixava, m'agradava la tècnica de tota mena, de química, de plànols...

Era la tercera generació de la meua família que treballava a la Caixa: el meu avi, el meu pare i jo. I ara hi treballa el meu fill, que representa la quarta generació. Jo, a la Caixa, hi he viscut un període llarguíssim; des de l'any 1916 que hi vaig entrar, fins a l'any 73, que em vaig jubilar, són 57 anys plens de vicissituds. Us en podria explicar moltíssimes coses.

Quan vaig entrar a la casa feia uns tres anys que les oficines, que antigament estaven al carrer de Sobrerroca, s'havien traslladat al carrer de Talamanca. Llavors, en tenir casa pròpia, la Caixa va semblar que havia arribat a la majoria d'edat i ja treballàvem tot el dia, si bé només despatxàvem al matí. (Al carrer de Sobrerroca només obrien els diumenges).

Aquells anys hi havia molts pocs empleats. Hi havia el meu avi, cap d'oficines; el meu pare, que només venia els diumenges; el conserge i jo com a meritori. A les tardes passava en net als diaris les operacions del dia i ho havia de fer amb lletra rodona, tota amb plumilla de rodó, que donava força feina. El 1918, en morir el meu avi, es nomenà administrador de la Caixa al meu pare, Blai Padró Obiols. Després a mi em van fer auxiliar, més tard, comptable i el 1934, sots-administrador.

Estant a la Caixa vivíem també força la vida política i social del país. Acabada la 1^a. guerra mundial, per exemple, la situació econòmica d'industrials i fabricants era molt bona. El meu pare deia: "els fabricants de Manresa no poden tancar les caixes de cabdals de tants duros que hi tenen i, en canvi, es neguen a augmentar el jornal dels treballadors". I no només era això, sinó que algunes vegades quan tenien un problema en una fàbrica amb els treballadors, en comptes de resoldre'l, escoltar-los i, si convenia, augmentar-los, els fabricants feien una altra cosa: agafaven un autobús, se n'anaven a Andalusia i el portaven ple de gent d'allà perquè treballessin a la fàbrica. Era mà d'obra barata, gens problemàtica, que els anava molt bé.

Poc després, però, el 1919 s'esdevingué el "lock-out", que produí la paralització de la indústria manresana. Durant uns mesos van tancar les fàbriques tèxtils i van quedar molts treballadors en atur. Els fabricants els deien: "Voleu caldo? Doncs, tassa i mitja". Van tancar les fàbriques, van augmentar el valor del gènere emmagatzemat. Ells estaven tan tranquils perquè encara tenien diners que havien atresorat. I,

en canvi, els treballadors havien d'anar a les Marcetes i altres boscos a agafar llenya per a escalfar-se. Sort n'hi va haver que a moltes famílies hi havia un paleta, un manyà... Aquest fet i l'ajut que la Caixa va prestar van permetre que la situació no fos tan dramàtica.

Un capítol especial de la història de la Caixa i que a mi em va tocar de viure plenament correspon al de l'època de la guerra civil. El 7 de setembre del 36 es destituí la Junta anterior i se'n designà una altra. L'endemà, jo, com a sots-administrador (l'administrador havia marxat de Manresa), vaig haver d'acompanyar la nova Junta al nou local que s'estava construint al Passeig de Pere III (en aquell temps denominat "Passeig de Manuel Ruíz Cintes", primer milicià manresà mort a la guerra). Els membres de la Junta, en veure que les obres estaven molt endarrerides, van estar a punt de deixar córrer el projecte de trasllat. Però jo vaig insistir que les obres continuessin, primerament perquè ho necessitàvem per falta d'espai i, en segon lloc, per no agreujar l'atur laboral. I així, es van continuar les obres i, a més, amb un avantatge: que es van poder fer a preu del pressupost del 1936, o sigui que van resultar molt barates. D'aquesta manera, a primers de gener del 1937 ens traslladàvem a les noves oficines del Passeig.

Aquell mateix any la Caixa d'Estalvis de Manresa passà a dependre de la Generalitat. A mi em van nomenar delegat de la Generalitat a la Caixa. La meua feina consistia bàsicament en autoritzar pagaments i intervenir, d'una manera o altra, en totes les operacions.

En aquella època la majoria del personal de la Caixa havia estat mobilitzat. Només vam quedar el conserge i jo. Per subsanar aquest buit —i per evitar que hi vingués gent estranya a la Institució— es va demanar que hi treballessin les esposes de tres dels empleats. I així es va fer i haig de fer constar que totes ho feren esplèndidament, i no ho dic pas perquè una d'elles fos la meua esposa, eh?

Per cert que durant aquell temps de guerra, va caure una bomba petita —d'uns 5 quilos— damunt de la Creadora i l'expansió causà algunes destrosses a la Caixa; amb el consegüent sobressalt de les dones que hi treballaven.

El juliol del 38 em van mobilitzar a mi, malgrat que era inútil per la vista —tenia 12 dioptries en un ull—. Per voler de la Providència vaig anar a parar al Casino de Manresa, on hi havia el Centre de Reclutament Militar. Allà hi vaig estar fins a finals de la guerra.

Durant aquells anys de guerra, junt amb alguns empleats joves de la Caixa, a la tarda agafàvem la bicicleta i anàvem qui sap a on a buscar quilos de cigrons, de pèsols... del que fos per tal de mantenir la família, ja que passàvem més gana que mai. Ens ho havíem d'arreglar com podíem per sobreviure.

JOAQUIM ALOY
(Fotos realitzades el 30-3-80)

bessin dibuixar i que l'acabés tan aviat com pugués perquè l'Ajuntament li reclamava.

Vaig buscar a en Joan Vilanova, en Ferran Feu i en Lluís Uró i em van ajudar molt, perquè si ho hagués hagut de fer jo, tenia feina per un any i mig.

D'altra banda, la tela que s'havia passat en net, que es guardava a l'Ajuntament i que em sembla que després es va perdre, la va fer un delineant de Lleida, que es deia Manuel Andrés i que —cal reconèixer-ho— ho va fer amb molta pulcritud.

